

2015-09-17

Ert dnr:
N2015/3479/TIF

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Cecilia Mårtensson

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

n.registrator@regeringskansliet.se
marie.egerup@regeringskansliet.se

Koll på anläggningen (SOU 2015:42)

Allmänt om byggande och underhåll av järnvägen

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) välkomnar delbetänkandet ”Koll på anläggningen” om byggande och underhåll av järnvägen. Frågan är av stort intresse i kommuner, landsting och regioner. Den regionala tågtrafiken är av betydelse för både arbetspendling och godstrafik. Regional tågtrafik bedrivs på flera håll i landet i stor-regionala nät, som sträcker sig över flera län och körs på statligt ägd infrastruktur. Tågtrafiken utgör ofta stommen i det regionala kollektivtrafiksystemet.

Stopp och förseningar i tågtrafiken leder till stora kostnader, inte minst för tågoperatörerna. Kostnader kan falla på de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och läns- trafikbolagen, som har handlat upp tågtrafiken.

En fungerande arbetspendling med tåg är på många håll i landet avgörande för en fungerande regional arbetsmarknad. Väl fungerande underhåll av järnvägen viktig för att tågtrafiken ska fungera utan större störningar. Det behövs ett robust och hållbart system för att resenärer och näringsliv ska ha förtroende för tågtrafiken.

Kunskap om anläggningen

SKL tillstyrker förslaget om att Trafikverket måste bygga upp ett underhållssystem. Detta måste omfatta systemstöd, metoder och arbetssätt som ger en korrekt bild av anläggningen.

SKL håller med utredningen om att Trafikverket bör ha tillräckligt med resurser och kompetens inom den egna organisationen för att utföra tillståndskontroll i egen regi. Det är väldigt viktigt att Trafikverket bygger upp den interna kunskapen och kompetens kring järnvägens status för att kunna prioritera, handla upp och utföra drift, underhåll och investering på bästa sätt.

SKL stödjer utredningens förslag om att det behövs en nationell underhållsplan. Det innebär att prioriteringar kan ske övergripande och nationellt. Det kan då skapas en koppling till den Nationella planen och budgetprocessen. Därmed kommer det finnas ett bra underlag för att motivera tilldelning av medel för drift och underhåll. Nationell underhållsplan ger också förutsättningar för bättre samordning mellan de medel som tilldelas dels för underhåll och dels för investering. En förutsättning för att ta fram en

nationell underhållsplan är att Trafikverket ökar kunskapen om järnvägssystemet inom myndigheten.

En nationell underhållsplan kan också vara ett bra komplement till järnvägsnätbeskrivningen (JNB). Utredningen konstaterar att JNB idag är det dokument där konkret standard inom järnvägsnätet fastställs. Det är också det underlag som används av de aktörer som vill köra tåg på spåren.

Underhållsåtgärder

Det är viktigt att Trafikverket planerar in tid för underhållsåtgärder så att trafiken störs så lite som möjligt. Genom stora stopp minskar förtroendet för tågtrafiken vilket är skadligt för arbetspendlingen med tåg. SKL anser att Trafikverket bör införa en mer transparent prioriteringsmodell för trafik och underhållsåtgärder. I denna process är det viktigt att det förs en aktiv dialog med alla berörda parter. Utredningen visar exempel på att inplanerade servicefönster för underhåll inte har använts, vilket är oacceptabelt i de fall det finns operatörer som vill köra tåg dessa tider. Ett exempel på problem är de kostnader som regionala kollektivtrafikmyndigheter drabbas av för ersättningstrafik. De bussar som ska ersätta tågen har inte samma kapacitet och kan inte sättas in på kort varsel.

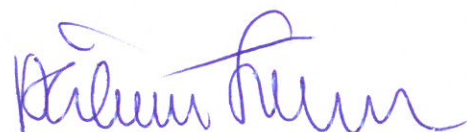
Kommunikation

SKL anser att utredningen saknar en beskrivning av hur Trafikverket kan utveckla sin information och kommunikation kring underhållsåtgärder. Trafikverket bör förbättra dialogen med Regionala kollektivtrafikmyndigheter och utförare av regional tågtrafik. Genom att Trafikverket planerar in och samordnar underhåll, reinvestering och nyinvestering i god tid kan detta också kommuniceras. Det är av stor vikt att Trafikverket utvecklar metoder och rutiner för att kommunicera sina underhållsåtgärder och inplanerade tider i tidtabellen.

Genom dialog som sker i god tid kan kunskapen och förståelsen för de åtgärder som genomförs öka. Inom detta område är de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och de operatörer som utför regional tågtrafik centrala parter som inte får glömmas bort.

Resenärs och kundperspektivet är också viktigt. Pålitlighet i trafiken är viktigt för resenären. Bra informationsinsatser kan öka acceptansen hos resenärerna för inställda eller försenade tåg, så att järnvägen bibehåller sin konkurrenskraft.

Sveriges Kommuner och Landsting

Håkan Sörman

Gunilla Glasare